

Μεσογαίας Νικόλαος: «Τι μεγάλο που είναι το πρόσωπο της Παναγίας μας! Μας δείχνει τον δρόμο»

[Ορθοδοξία / Θεοτόκος](#)

[Μητροπολίτης Μεσογαίας & Λαυρεωτικής Νικόλαος Χατζηνικολάου](#)

Τι μεγάλο που είναι το πρόσωπο της Παναγίας μας! Μας δείχνει τον δρόμο μας δίνει και τον τρόπο της θεώσεως, το πως δηλαδή μπορεί ο κάθε άνθρωπος να φθάσει στην κατάσταση της ομοιώσεως με τον Θεό και της κοινωνίας μαζί Του. Η Παναγία αποτελεί και πρότυπο ζωής και πηγή δυνάμεως με τη σκέπη των πρεσβειών της σε αυτήν την πορεία. Πως όμως συμβαίνει κάτι τέτοιο;

Υπάρχουν έξι χαρακτηριστικά τα οποία αναφέρονται στο πρόσωπο της Θεοτόκου.

Το πρώτο είναι η ταπείνωσή της. Φαίνεται ξεκάθαρα κατά τον Ευαγγελισμό, η απάντησή της στον Αρχάγγελο Γαβριήλ: «Ιδού η δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά το ρημά σου» (Λουκ. α΄ 38), δηλαδή η άμεση παράδοσή της και υποταγή στο ασύλληπτο και ακατανόητο σε αυτήν θέλημα του Θεού, εν πλήρει ταπεινώσει και

χωρίς ίχνος ιδίου θελήματος.

Το δεύτερο ιδίωμα της Θεοτόκου είναι η παρθενική καθαρότητά της, όχι μόνο κατά το σώμα, αλλά γενικότερα στη ζωή της. Την αποκαλούμε Παρθένο, παστάδα, άσπιλον, αμόλυντον, άφθορον, άχραντον, αγνήν, αμώμητον κ.ο.κ. Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, στην ομιλία του στα Εισόδια της Θεοτόκου, περιγράφει αυτήν την καθαρότητα του θεομητορικού προσώπου και μεταξύ των άλλων λέγει ότι δεν μολύνθηκε ούτε καν από την κοσμική γνώση. Γι' αυτό και δεν πήγε σε σχολείο, αλλά εκπαιδεύθηκε περί τα πνευματικά μέσα στον ναό. Σπούδασε την ουράνια επιστήμη και σοφία στο πανεπιστήμιο του ιερού. Δεν μολύνθηκε από τις συνομιλίες, από την αναστροφή, από την παχύτητα της κοσμικής επικοινωνίας, αλλά έζησε μέσα σε όλη αυτή την απόλυτη ησυχία, την απόλυτη αφάνεια.

Και αυτό μας φέρνει στο τρίτο στοιχείο της Θεοτόκου· την αφάνεια και την σιωπή της. Είναι χαρακτηριστικό ότι μέσα στα Ευαγγέλια δεν εμφανίζεται σχεδόν καθόλου το πρόσωπο της Θεοτόκου. Μάλιστα στο κατά Μάρκον Ευαγγέλιο δεν υπάρχει ούτε ένας υπαινιγμός περί της υπάρξεως και της ζωής της, ενώ στο κατά Ματθαίον και στο κατά Λουκάν, το οποίον έχει τα περισσότερα στοιχεία, γίνονται εντελώς φειδωλές αναφορές, κυρίως για το γεγονός της γεννήσεως του Κυρίου. Στο κατά Ιωάννην αναφέρεται μόνο η συνομιλία της με τον Κύριο κατά τη στιγμή του θαύματος της Κανά, καθώς και ο διάλογος του Κυρίου με τον Ιωάννη και την Παναγία επί του σταυρού: «γύναι, ίδε ο υιός σου, είτα λέγει τω μαθητή ιδού η μήτηρ σου» (Ιω. ιθ' 26, 27). Τέλος υπάρχει και μία αναφορά στην «Μητέρα του Ιησού» πάλι από τον Λουκά στις Πράξεις των Αποστόλων (Πρ. α' 14), ενώ ο

απόστολος Παύλος δεν αναφέρει ούτε μία λέξη.

Τόσο αφανώς πέρασε το πρόσωπο της Θεοτόκου, όντας όμως πανίσχυρος καταλύτης της θείας οικονομίας στη ζωή της ανθρωπότητας. Ούτε λόγια πολλά είπε, ούτε εντάσεις δημιούργησε, ούτε αποδείξεις θέλησε να δώσει περί της θεότητας του Κυρίου μετά την σταύρωση και την Ανάστασή Του. Έζησε εντελώς απαλά, όπως μας λένε στο συναξάρι της οι βιογράφοι της, για λίγα ακόμη χρόνια. Την εντελώς αθόρυβη ζωή της ακολουθεί ο σεισμός της κοιμήσεώς της, της θαυμαστής αναχωρήσεώς της από αυτόν τον κόσμο, με τη συγ-κέντρωση των αποστόλων «θεαρχείω νεύματι».

Το τρίτο λοιπόν ιδίωμα της θεομητορικής ζωής και το χαρακτηριστικό του ανθρώπου που θέλει να βαδίσει την οδό προς την ένωση μετά του Θεού, είναι η αφάνεια και η μυστική σιγή και σιωπή.

KoimisiTisTheotokou13Υπάρχουν και άλλα τρία που απλά θα τα αναφέρω δανειζόμενός τα από χαρακτηριστικά ονόματα που η Εκκλησία της έχει δώσει. Το ένα είναι Θεοτόκος, το δεύτερο είναι απειρόγαμος και το τρίτο είναι αειπάρθενος.

Ένα λοιπόν είναι το ιδίωμα της Θεοτόκου, το τον Θεόν τίκτειν, το να γεννήσει τον Χριστό. Αυτό καλείται ο κάθε πιστός να κάνει στη ζωή του, μυστικώς να γεννά τον Χριστό, να αποτελεί «επιστολήν Χριστού γινωσκομένην και αναγνωσκομένην υπό πάντων ανθρώπων» (Β΄ Κορ. γ΄ 2).

Το δεύτερο ιδίωμα είναι το απειρόγαμον, το οποίο σημαίνει ότι δεν είχε πείρα του γάμου, δεν είχε συνάφεια συζυγική για να φέρει στη ζωή τον Χριστό. Κατ' ανάλογο τρόπο και κάθε πιστός, ο οποίος θέλει να ζήσει τη ζωή του εξαγιασμού του και να περάσει στην κατάσταση της θεώσεως, πρέπει να γίνεται κατά το ανθρώπινον μέτρο, όπως λένε οι πατέρες, «άπειρος» της φύσεως, δηλαδή αυτεξου-σίως να μετέχει κατά το δυνατόν λιγότερο των φυσικών ορμών, των φυσικών καταστάσεων ακόμη και των αισθήσεων. Η απειρία της φύσεως, η ελευθερία από τη φυσική παχύτητα, οδηγεί στην εμπειρία της χάριτος.

Και το τελευταίο στοιχείο, το αειπάρθενον, η μονιμότης της χάριτος. Η Παναγία δεν ήταν παρθένος μόνο μέχρι τη γέννηση, αλλά παρέμεινε και «μετά τόκον παρθένος», όπως λένε τα τροπάρια. Παρέμεινε συνεχώς παρθένος, αυτό θα πεί αει-πάρθενος. Αυτή η μονιμότητα της κατάστασης της χάριτος είναι το τελευταίο στοιχείο, που θα μπορούσε να αποτελέσει προτύπωση και της δικής μας οδού προς τη θέωση.

Αν έτσι ζήσουμε κι εμείς με το υπόδειγμα της Θεοτόκου, όσον αφορά την ταπείνωσή της, την παρθενική καθαρότητά της, την αφάνεια, τη μυστική σιωπή

και σιγή της, αλλά και αν μπορέσουμε να μετάσχουμε του μυστηρίου και της κατά-στάσεως του να γεννούμε τον Θεό μέσα μας, του να είμαστε κατά το δυνατόν άπειροι της φύσεως, δηλαδή ανεπηρέαστοι από την υποδούλωση σε αυτήν, και του αεί, δηλαδή πάντοτε, μετέχειν της χάριτος,

θα αξιωθούμε κι εμείς από αυτόν τον κόσμο να βιώσουμε μυστικώς την ένωσή μας με τον Θεό, να μετέλθουμε της καταστάσεως της μετά του Θεού κοινωνίας δηλαδή της θεώσεως.

Και όταν κάποτε θα έλθει και ο δικός μας θάνατος, τότε δεν θα είναι τέλος, αλλά κοίμησις, ύπνος και μετάστασις από τα παχέα προς τα λεπτότερα, από τα πρόσκαιρα προς τα αιώνια, από τα ανθρώπινα στα θεικά, από τα φθαρτά στα άφθαρτα.

Να δώσει ο Θεός σε όλους, με αυτό το πνεύμα να υπάρχει ουσιαστική καρποφορία στις Παρακλήσεις μας και η Παναγία μητέρα μας και να μας λυτρώσει από τις ανάγκες, τις θλίψεις, τους πόνους, τις καθημερινές δυσκολίες, κυρίως όμως να αποτελέσει για τον καθένα το μυστικό πρότυπο της εν χάριτι και εν πνεύματι άλλης ζωής. Αμήν!

PERMANENTLY_REMOVED